

УДК 72.02:7.012

AESTHETICS OF ARCHITECTURAL PROJECT PRESENTATION: THE ROLE OF GRAPHICS, COMPOSITION, AND COLOR

ЕСТЕТИКА ПОДАЧІ АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЄКТУ: РОЛЬ ГРАФІКИ, КОМПОЗИЦІЇ ТА КОЛЬОРУ

Sobko Y.T. / Собко Ю.Т.

ORCID: 0009-0006-5982-329X

*Assistant at the Department of Urban Planning and Architectural Design/
Асистент кафедри містобудування та архітектурного проєктування***Ovsienko O.V. / Овсієнко О.В.**

ORCID: 0009-0008-8179-2885

*Assistant at the Department of Urban Planning and Architectural Design/
Асистент кафедри містобудування та архітектурного проєктування***Riezanova K.A. / Резанова К.А.**

ORCID: 0009-0002-8113-2701

*Assistant at the Department of Urban Planning and Architectural Design/
Асистент кафедри містобудування та архітектурного проєктування**Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University,**16 Rivnenska St., 58000**Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**вул. Рівненська, 16, 58000*

Анотація. У статті розглянуто естетику подачі архітектурного проєкту як важливу складову сучасної архітектурної практики. Проаналізовано роль графіки як інструмента візуальної комунікації, що забезпечує структурованість та інформативність матеріалів. Розкрито значення композиційних засад у формуванні цілісності та логічності подачі проєктних рішень. Висвітлено функціональні, естетичні та психологічні аспекти використання кольору у презентації архітектурних проєктів. Особливу увагу приділено синергії графіки, композиції та кольору, яка створює цілісну систему візуальної комунікації та забезпечує позитивний вплив на сприйняття архітектурних ідей. Зроблено висновок, що естетика подачі є показником професіоналізму архітектора і суттєво впливає на успішність реалізації проєктів.

Ключові слова: архітектурна подача, архітектурна графіка, композиція, колір, візуалізація, естетика, візуальна комунікація, архітектурний проєкт.

Вступ. У сучасному світі архітектура перестала бути виключно інженерною дисципліною, орієнтованою на функціональність та технічну довершеність. Вона дедалі більше інтегрується у сферу візуальної культури, комунікаційних технологій та суспільних практик. Архітектурний проєкт сьогодні розглядається не лише як набір креслень чи технічних рішень, а як повноцінний комунікаційний продукт, здатний впливати на свідомість, емоції та естетичні уподобання людини. У цьому контексті подача архітектурного проєкту виходить на передній план як ключовий етап професійної діяльності архітектора.

Візуальні засоби подачі виконують роль «мови архітектури», за допомогою якої фахівець транслює свої ідеї як до професійної спільноти, так і до широкого загалу. Якість цієї мови визначає не лише зрозумілість ідей, а й переконливість архітектурного задуму, його конкурентоспроможність у середовищі сучасних містобудівних і дизайнерських практик. Особливої ваги набуває естетика подачі, адже саме вона формує перше враження, задає емоційний тон і створює асоціативний ряд, що впливає на подальше ставлення до проєкту.

В умовах цифровізації та глобальної комунікації архітектурна графіка, композиція та колір набувають нових значень. Сучасні програмні засоби дозволяють створювати багаторівневі візуалізації, симуляції та інтерактивні моделі, які виходять за межі статичної подачі й стають інструментами діалогу між архітектором та суспільством. Разом з тим, фундаментальні принципи гармонійної композиції та колористики залишаються незмінними, адже саме вони формують універсальну естетику, зрозумілу як фахівцям, так і нефаховій аудиторії.

Таким чином, дослідження ролі графіки, композиції та кольору в естетиці подачі архітектурного проєкту є актуальним і необхідним. Воно дає змогу виявити закономірності ефективної візуальної комунікації, визначити її вплив на сприйняття архітектурних ідей та розкрити потенціал подачі як індикатора професіоналізму архітектора і засобу інтеграції архітектурних проєктів у сучасний соціокультурний простір.

Основний текст.

Архітектурна графіка — це універсальний інструмент, що дозволяє транслювати складні просторові ідеї у площину. Її значення виходить за межі суто технічного креслення. Графічна подача виступає структурою, яка організовує ієрархію інформації та підкреслює ключові елементи проєкту. Вона є основним засобом трансформації абстрактної ідеї проєкту у конкретний, наочний образ. Вона виступає своєрідним мостом між авторським задумом та сприйняттям аудиторії, що включає як архітекторів, інженерів, урбаністів, так і нефахівців - замовників, громадськість.

Науково доведено, що графічне представлення архітектурної інформації впливає на ефективність її сприйняття. Наприклад, принципи гештальт-психології свідчать, що людина автоматично групує елементи зображення, виділяє контури, розпізнає симетрію та повтори. Це дозволяє архітекторам формувати інтуїтивно зрозумілу структуру проєкту, навіть якщо аудиторія не має спеціальної підготовки.

Графіка в архітектурі охоплює кілька рівнів. Планувальний рівень — плани, схеми, діаграми функціонального зонування. Цей рівень дозволяє розкрити логіку організації простору та взаємодію між зонами. Об'ємно-просторовий рівень — фасади, розрізи, аксонометрії. Він демонструє пропорції, масштаби, стильові рішення та матеріальні характеристики. Візуалізаційний рівень — фотореалістичні рендери, схематичні ілюстрації, інфографіка. Цей рівень забезпечує емоційне занурення та дозволяє оцінити атмосферу майбутнього середовища.

Сучасні цифрові технології посилюють значення графіки як комунікативного інструменту. Вони дозволяють демонструвати динаміку простору, взаємодію людей із середовищем та вплив світла й матеріалів у реальному часі.

Таким чином, графіка виконує подвійну функцію: аналітичну — передає точні параметри, структуру та функціональні взаємозв'язки; естетичну та комунікативну — формує художньо виразний образ, який впливає на сприйняття та емоційний відгук аудиторії.

Науково обґрунтовано, що ефективна графіка підвищує рівень зрозумілості та переконливості презентацій, сприяє кращому сприйняттю проєктних ідей та підвищує довіру замовників і інвесторів.

Композиція визначає спосіб організації візуального матеріалу. Від неї залежить, наскільки зручно сприймається подана інформація і чи вдається авторові створити переконливий образ проєкту. Основними принципами є баланс та пропорційність. Рівновага між графічними блоками (плани, фасади, текст, візуалізації) формує гармонію подачі. Ієрархія — виділення головного —

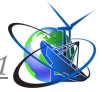

наприклад, ключової перспективної візуалізації чи генерального плану — допомагає спрямувати увагу глядача. Ритм і повтор — повторення графічних модулів створює впорядкованість, роблячи подачу візуально структурованою. Акцент — використання крупного зображення чи оригінального графічного прийому дозволяє сфокусувати увагу на унікальності проєкту. Вдале композиційне рішення перетворює презентаційні матеріали з набору окремих зображень у логічний і переконливий візуальний сценарій.

Колір відіграє ключову роль у сприйнятті архітектурної подачі. Він формує емоційний фон, акцентує важливі деталі й допомагає передати атмосферу майбутнього простору. За допомогою кольору можна структурувати інформацію: виділяти функціональні зони, підкреслювати напрямки руху, акцентувати на ключових вузлах композиції. Гармонійна палітра створює враження завершеності та професійності. Натомість надмірне або випадкове використання кольору може ускладнити сприйняття. Теплі відтінки передають атмосферу затишку та гостинності, холодні — асоціюються з технологічністю та мінімалізмом. Контрастні кольори підкреслюють динаміку й сучасність. Таким чином, колір стає інструментом не лише естетичного, а й семантичного впливу на аудиторію.

Найбільш ефективна та естетично завершена подача архітектурного проєкту виникає на перетині трьох ключових компонентів: графіки, композиції та кольору. Їх взаємодія формує цілісну систему візуальної комунікації, яка одночасно передає точну інформацію, організовує її логічно та впливає на емоційне сприйняття глядача. Дослідження у сфері візуального сприйняття та архітектурної психології показують, що люди оцінюють складні просторові об'єкти через інтеграцію сенсорних сигналів: форму, пропорції, колір, ритм та контраст. Це означає, що окремі елементи презентації працюють ефективніше, коли вони взаємопов'язані і підсилюють один одного.

Наприклад: графіка задає структуру та забезпечує точність просторового відтворення; композиція організовує графічні елементи у логічний сценарій, визначає ієрархію важливих деталей; колір виділяє ключові акценти, формує

настрій і підкреслює стильові особливості проєкту.

Синергія цих елементів дозволяє архітектору не лише донести інформацію, а й створити візуально переконливий наратив, що впливає на рішення замовника або громадськості.

Центральна перспективна візуалізація будівлі виділяється яскравим кольоровим акцентом на фоні монохромних планів і фасадів, привертаючи увагу глядача до головної ідеї проєкту. Повторювані графічні блоки: плани, розрізи, аксонометрії створюють структуровану послідовність, яку колір підсилює, підкреслюючи функціональні групи або зонування. Теплі відтінки у схемах інтер'єру створюють відчуття затишку, а холодні — підкреслюють технологічність або мінімалізм; одночасно точні лінії та перспективні рендери забезпечують просторову ясність.

Науково доведено, що синергія графіки, композиції та кольору є ключовим чинником успішної презентації архітектурного проєкту. Вона дозволяє: підвищити зрозумілість і точність подачі інформації; створити переконливий та естетично завершений образ проєкту; забезпечити емоційний та когнітивний вплив на аудиторію. Таким чином, ефективне поєднання цих трьох складових формує систему візуальної комунікації, що є критично важливою для сучасної архітектурної практики.

Висновки.

Естетика подачі архітектурного проєкту є не другорядним елементом, а повноцінним інструментом комунікації, що впливає як на професійне середовище, так і на широку аудиторію. Дослідження засвідчує, що графіка, композиція та колір формують три ключові складові, які у взаємодії створюють якісно новий рівень візуальної презентації. Графіка забезпечує точність, інформативність та структурованість проєктних матеріалів. Вона є своєрідною «мовою архітектора», яка дозволяє передати просторові, функціональні та естетичні характеристики об'єкта. Якісна графічна подача знижує ризики непорозумінь між замовником, проектувальником та суспільством. Композиція виступає засобом організації візуального матеріалу, визначає ієрархію елементів

та формує логіку сприйняття. Вдале композиційне рішення дозволяє не лише зробити подачу зручною для сприйняття, а й підкреслити концептуальні акценти проєкту, перетворюючи його презентацію на цілісний візуальний наратив. Колір відіграє багатогранну роль: від функціонального виділення зон та елементів до створення психологічного впливу і формування емоційного контексту. Використання кольору дозволяє архітектору керувати настроєм глядача, посилювати змістовні акценти і формувати асоціативні зв'язки, що підвищують ефективність сприйняття проєкту.

Синергія графіки, композиції та кольору створює умови для максимальної ефективності презентації. Тільки їх взаємодія забезпечує цілісність, зрозумілість та переконливість архітектурної ідеї, що формує не лише візуальний образ, а й комунікаційну стратегію, яка впливає на прийняття рішень щодо реалізації проєкту.

Отже, естетика подачі архітектурного проєкту виступає індикатором професійного рівня архітектора та вагомим чинником його конкурентоспроможності. У сучасних умовах, коли архітектура є не лише технічним, але й соціокультурним феноменом, подача проєкту перетворюється на засіб міждисциплінарного діалогу між архітектором, замовником і суспільством.

Література:

1. Арнхайд Р. Мистецтво і візуальне сприйняття. – К.: Основи, 2003. – 352 с.
2. Белікова О. Архітектурна графіка як засіб візуальної комунікації. // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Архітектура. – 2021. – №7. – С. 112–119.
3. Лосев А. Композиція в архітектурі: навч. посібник. – Харків: ХНАМГ, 2018. – 224 с.
4. Лутай В. Архітектурна подача: принципи і методи. – Київ: КНУБА, 2020. – 178 с.
5. Кузьміна І. Колористика архітектури та дизайну: навч. посібник. – Львів:

ЛНАУ, 2019. – 210 с.

6. Tufte E. R. The Visual Display of Quantitative Information. – Cheshire: Graphics Press, 2001. – 197 p.

7. Ching F. D. K. Architectural Graphics. – Hoboken: Wiley, 2015. – 320 p.

8. Bertin J. Semiology of Graphics: Diagrams, Networks, Maps. – Redlands: ESRI Press, 2011. – 456 p.

9. Wong W. Principles of Form and Design. – New York: Wiley, 1993. – 208 p.

10. Farrelly L. Representational Techniques. – London: Laurence King Publishing, 2019. – 240 p.

11. Пучков А. Архітектурна естетика: історія і сучасність. – Київ: НАН України, 2017. – 265 с.

Abstract. The article examines the aesthetics of presenting an architectural project as an essential component of contemporary architectural practice. The role of graphics is analyzed as a tool of visual communication that ensures the structured and informative character of project materials. The importance of compositional principles in shaping the integrity and logical sequence of project presentation is revealed. Functional, aesthetic, and psychological aspects of color use in architectural project visualization are highlighted. Special attention is paid to the synergy of graphics, composition, and color, which creates a coherent system of visual communication and ensures a positive impact on the perception of architectural ideas. The study concludes that presentation aesthetics reflect the professionalism of the architect and significantly influence the successful implementation of projects.

Keywords: architectural presentation, architectural graphics, composition, color, visualization, aesthetics, visual communication, architectural project.

Стаття підготовлена в рамках Програм
«Архітектурна графіка» та «Колористика»

Статтю надіслано: 10.09.2025 р.

© Собко Ю.Т